

تاثیر باورهای بهداشتی بر مشارکت کارمندان اداری دانشگاه علوم پزشکی

شیراز در برنامه های غربالگری سرطان کولورکتال - سال ۱۳۸۳

مهین روزی طلب^{*}، دکتر مرضیه معطری^{**}، سکینه غلامزاده^{***}، دکتر مهدی صابری فیروزی^{****}، دکتر نجف زارع^{*****}

^{*} مربی، دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، دانشکده پرستاری مامایی

^{**} استادیار، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، دانشکده پرستاری و مامایی

^{***} مربی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، دانشکده پرستاری و مامایی

^{****} استاد، مرکز تحقیقات بیماری های گوارش و پیوند کبد، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

^{*****} استادیار، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، دانشکده بهداشت

چکیده

زمینه و هدف

موفقیت برنامه های غربالگری به باورهای بهداشتی افراد نسبت به اهمیت و ضرورت این برنامه ها بستگی دارد. این پژوهش به منظور بررسی تاثیر باورهای بهداشتی بر میزان مشارکت افراد در معرض خطر متوسط (سن ۴۰ سال و بالاتر) در کارمندان اداری دانشگاه علوم پزشکی شیراز در برنامه غربالگری خون مخفی در مدفوع به اجرا درآمد.

روش بررسی

در این مطالعه نیمه تجربی، ۱۵۶ نمونه در دو گروه آزمون و شاهد به صورت نمونه گیری تصادفی - خوشه ای متناسب با حجم جمعیت انتخاب شد و میزان آگاهی، وضعیت تمایل و موانع موجود برای شرکت در برنامه های غربالگری در هر دو گروه بررسی گردید. سپس برنامه مداخله بر اساس تئوری باورهای بهداشتی برای گروه آزمون اجرا گردید. در صورت مراجعه واحدهای مورد پژوهش در هر دو گروه، ۳ نوبت آزمایش خون مخفی در مدفوع به صورت تصادفی انجام گرفته است، نتایج به افراد گزارش و سطح آگاهی افراد ۳ ماه بعد مجدداً به وسیله یک پرسشنامه بررسی شد. در پایان نیز میزان آگاهی و مشارکت افراد هر دو گروه در مرحله قبل و بعد از مداخله مقایسه گردید.

یافته ها

در هر دو گروه تنها ۱۹ نفر (۱۲/۱۸٪) جهت مشارکت در برنامه های غربالگری خیلی علاقه مند بودند. کمبود وقت در ۵۳ نفر (۵۷/۶٪) و فقدان آگاهی در ۴۹ نفر (۵۳/۲٪) شایعترین مانع شرکت برای انجام غربالگری بوده است. در هر دو گروه، ۸ نفر (۵/۲٪) از آگاهی زیاد برخوردار بودند. میانگین آگاهی افراد گروه آزمون از ۱/۱۹۲ در مرحله قبل از مداخله به ۱۱/۱۶۶ در مرحله بعد از مداخلات رسید. میزان مشارکت گروه آزمون در انجام آزمایش خون مخفی در مدفوع در هر ۳ نوبت، ۵۴ نفر (۶۹/۲٪) و در گروه کنترل ۳ نفر (۳/۸٪) بود.

نتیجه گیری

به کارگیری مدل باورهای بهداشتی می تواند به طور قابل توجهی سطح آگاهی و مشارکت افراد را در برنامه های غربالگری افزایش دهد.

کلیدواژه: سرطان کولورکتال، تئوری باورهای بهداشتی، غربالگری

گوارش / دوره ۱۳، بهار ۱۳۸۷، ۱۹-۲۴

نویسنده مسئول: یاسوج، دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده پرستاری و مامایی

تلفن و نمابر: ۰۷۴۱-۲۲۲۳۲۰۷

آدرس الکترونیکی: roozitm@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۸۷/۲/۱۰ تاریخ اصلاح نهایی: ۸۷/۳/۱۱

تاریخ پذیرش: ۸۷/۳/۱۲

زمینه و هدف

سالانه ۱۴۸۶۱۰ مورد جدید ابتلا به سرطان کولورکتال (colorectal cancer- CRC) در ایالات متحده امریکا گزارش می شود. (۱)، در ایران هر سال، این سرطان بروزی حدود ۶ تا ۷/۹ در ۱۰۰۰۰۰ دارد که چهارمین سرطان شایع در ایران محسوب می شود. (۲)، در استان فارس در سال ۱۳۸۱ درصد نسبی این سرطان